

καθιολοκληρίαν τὴν δόξαν τοῦ Κ. Χριστομάνου, φρονοῦντος πρός δε διτι τὸ κτίριον τοῦτο κατεκευάσθη πρὸ μυριάδων ἑτῶν, καὶ νένει νὰ πιστεύσῃ διτι εἶναι προγενέστερον τῶν τελευταίων μεγάλων ἡφαίστιων ἐκρήξεων. Τὸ κατ' ἐμὲ ἐὰν ἡμην βέβηκιος διτι τὸ ἀφειρεθὲν ἄνω τῶν οἰκοδομῶν τούτων μέρος τῆς ἀσπης ἢτο στιβάς πάντη ἀνέπαφος, καὶ παλαιόθεν ἀθικτος, ὡς αἱ παρακείμεναι καὶ σωζόμεναι στιβάδες, οὐδόλως ἥθελα διστάσει νὰ παραδεχθῶ τὴν τῶν ἄνω εἰρημένων γνώμην ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἀπλῇ μαρτυρίᾳ ἀνδρῶν ἀγραμμάτων, καὶ ἔτι μᾶλλον οὐδὲν συμφέρον καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν φροντίδα ἔχόντων νὰ παρατηρήσωσι καὶ ἔξετάσωσι ἀντὶ τοῦ ἡτο ἢ μὴ ἀνέπαφος; ἢ ἀφειρεθεῖσα γῆ, πῶς δύναμεις νὰ πεισθῶ καὶ παραδεχθῶ τούθιπερ ἀπάδει τῇ ἴστορίᾳ; καὶ τόδε τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅτον ἡ πρὸς δυσμάς παρακειμένη τῷ μεγάλῳ κτίριῳ ἀσπῶ διτι στιβάς, μόλις ἔχει θύψος ἐνδὲ καὶ ἡμίσεος μέτρου, μὴ καταλογιζούμενου δηλονότι τοῦ θύψους τῆς ἐπὶ αὐτῆς ἐπισωρευθεῖσας γῆς. Πρὶν ἡ παραδεχθῶμεν λοιπὸν τὴν τοῦ Κ. Κ. Χριστομάνου καὶ Νομικοῦ δόξαν, νομίζω ἀνάγκην πᾶσαν ἡ ἀνεύρωμεν τεκμήριον πειστικώτερα, ὡς λ. χ. ἐπιγραφὰς ἀγνώστων χαρακτήρων (1) ἢ ἀλλα δόμοια οἰκοδομήματα ὑπὸ τὰς μέχρι τοῦδε σωζόμενας ἐκεῖ πλησίον ἀνεπάφους στιβάδας, καὶ παρ' ἡμῶν ἡδη ἐπισταμένως ἔξετασθεῖσας.

Ἄγαθη τύχη διδοκτήτης τοῦ γηπέδου τούτου, ὡς εἶπον, Κ. Ἀλαφοῦζος, ἔχει ἀρκετὸν ζῆλον, ὥστε καὶ τὰ ἔξορυχθέντα θέλει εὐλαβῶς διατηρήσει, καὶ νέας ἀνασκαφὰς προθύμως θέλει ἐπιχειρήσει πρὸς διασάφισιν μάλιστα τοῦ σπουδάσιου τούτου ζητήματος. Ἐπομένως θέλω δείποτε γνωστοποιεῖ εὐχαρίστως ὑμῖν, καὶ τῇ Σοφῇ Ἀκαδημίᾳ πᾶσαν ἀνακάλυψιν δυναμένην νὰ διασφορνίσῃ τὴν ἐποχὴν τῆς κατασκευῆς τοῦ οἰκοδομήματος τούτου.

Ἐν τούτοις δέξασθε, Κύριε, τὴν δικεῖσθιασιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ἰδιαίζουσης μου ὑπολήψεως.

Ἐν Θήρᾳ τὴν 18/30 Τερέον 1866.

I. ΔΕΚΙΓΑΛΛΑΣ.

(1) Ἰσως δὲ ἐν τῇ μικρῷ ἀρχαιολογικῷ συλλογῇ μου εδρεσκόμενος ἐπιτύμβιος λίθος, ὃ καὶ πρὸ 25 ἑτῶ ἀνευρεθεὶς ἐν Θηρασίᾳ, καὶ φέρων ἀγνώστους χαρακτῆρας, οὓς ὑμεῖς νομίζετε Κόρων καὶ οὖθις Ἑλλήνων ἔργον, ἵσως λέγω, ἀνήκει εἰς τὴν φύλην τὴν κατασκευάσασαν τὰ περὶ ἔλλογος κτίρια!

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΩΡΑ.

(Ἐπεισόδιον τῆς Φλωρεντινῆς ἴστορίας.)

Ἐάν ἐν Φλωρεντίᾳ διαβῆτε πρὸ ἐκκλησιδίου ἐπικαλουμένου. la Santa Maria sopr' Arno, ἐν τῇ ὁδῷ τῶν Βάρδων, θέλετε παρατηρήσει ἀναμφιβόλως ἀσπίδα τεθιμένην μεταξὺ δύο βίβλων καὶ τὰ ὅπλα τοῦ φλωρεντινοῦ λαοῦ μετὰ τῆς αἰνιγματώδους ταύτης φράσεως. « Fuccio mi feci. » — Άν ἐρωτήσητε τότε τίς ὡκοδόμησε τὴν ἐκκλησίαν ταύτην καὶ τίνα σημασίαν ἔχει τὸ ἔξεργον ἐκεῖνο, θὰ σᾶς ἀπαντήσωσιν, διτι ἡ ἐκκλησία ὡκοδομήθη ὑπὸ τοῦ Ἰππολύτου Βουονδελμόντη καὶ θὰ σᾶς ἀναφέρωσι τὴν ἔξης διήγησιν, ἡτις θέλει ἔξηγήσει τὴν φράσιν.

Περὶ τὸ 1225, δηλ. ὅτε τὰ πρῶτα μίση μεταξὺ τῶν Γουέλφων καὶ τῶν Γιβελλίνων εἶχον ἔχαγριαθῆ ἐν πάσῃ τῇ ἴσχυΐ, ἔζων ἐν Φλωρεντίᾳ δύο οἰκογένειαι, αἵτινες εἶχον διμώσει θανάσιμον μῆσον οἱ Βουονδελμόνται καὶ οἱ Βάρδοι.

Ἀλλ' ὡς γνωστὸν, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οἰκογενειακοῦ μίσους, ὅπερ διαχωρίζει τοὺς πατέρας συμβαίνει πάντοτε μυστικός τις ἔρως νὰ γεννᾶται μεταξὺ τῶν τέκνων, παρόμοιος πρὸς τὴν περιστερὰν τῆς κιβωτοῦ, ἡτις φέρει τὸν θαλλὸν τῆς ἐλαίας. Οἱ Πίραμος καὶ ἡ Θίσση ἡ Θίσσην γείτονες, καὶ ἔγγρωιζον ἀλλήλους ἐκ παίδων. Οἱ Ρώματος καὶ ἡ Ἰουλιέττη ἀπηντήθησαν ἐν χορῷ τινι καὶ τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσπέραν ωρίσθησαν νὰ ἐρῶσιν ἀλλήλους δι' ὅλου τοῦ βίου, νὰ ἀνήκῃ ὁ εἷς εἰς τὸν ἔλλον καὶ νὰ συναποθάνωσιν. Οἱ Πίραμος καὶ ἡ Θίσση, οἱ Ρώματος καὶ ἡ Ἰουλιέττη ἐτήρησαν τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν δι' ὅλου τοῦ βίου ἡγαπῶντο, ἀπέθανεν δὲ μὲν μετὰ τῆς δέ, καὶ — ὅπερ ὠραίοτερον — δὲ μὲν ὑπὲρ τῆς δέ.

Οἱ Ἰππολύτος καὶ ἡ Διανώρα συναπηντήθησαν αὐγήν τινα ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ τοῦ Ἅγ. Ἰωάννου. Οἱ νεανίας εἶχεν ἀκολουθήσει ἀπὸ τῆς δόδου Ρονδινέλλη τὴν νεάνιδα ἐκείνην, τὴν ἔχουσαν βήμα ἔμπλεων ἀριστοκρατικῆς κομψοπρεπείξ· ἐκείνη εἰσῆλθεν ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ, οὗτος δὲ εἰσῆλθεν ὅπισθεν ταύτης· ἐκείνη ἀνύψωσε τὸν πέπλον διπώς λάθῃ τὸ ἡγαμένον ὕδωρ, δὲ Ἰππολύτος τὴν εἶδεν, ἐκείνη εἶδε τὸν Ἰππολύτον καὶ τὸ πᾶν ἐρήθηθη. Οἱ νεήλυδες ἐγκατέλιπον ἐπὶ τῶν ὄφελαχμῶν τὸ αἰσθημα, ὅπερ συνηθάνοντο, δὲν ἡδυνάθησαν δὲ δύο μόνας λέξεις νὰ εἴπωσι τὰ δύο ὄνδρατά των. Ή διέρχεται, καθ' ἣν ἀπηντήθησαν, ἡν δι 13 Μαρ-

τίου, ήτις ἐν Φλωρεντίᾳ καλεῖται ἡμέρα χάριτος.

Απὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ Ἰππόλυτος οὐδὲν ἄλλο ἐσκέπτετο ἢ τὸ νὰ ἐπανίδῃ τὴν γυναικα, ην ἡγάπα διέβαινε καὶ ἐπαναδιέβαινεν ἀνεπάντεσσις ὑπὸ τὰς θυρίδας της, καὶ ὅπου μετέβαινεν ἐκείνη, μετέβαινε καὶ ὁ νεανίας. Οὐδὲν ἔξισοῦτο πρὸς τὴν ὑπομονήν του, ἥρκει νὰ προηγήται ταύτης ἢ νὰ τὴν περιμένῃ ὥρας δλοκλήρους ὅπως τὴν ἵδη μίαν μόνην στιγμήν καὶ ταῦτα ἀνεῳδλης ἀμοιβῆς ἐκτὸς σημείου τινὸς, βλέμματος ἢ λόγου· ἐπειδὴ η Διανώρας ἀνῆκεν εἰς οἰκογένειαν ίαντηρῶν ἡθῶν καὶ ην αὔστηρῶς ἀνατεθραμμένη.

Ἔμέραν τινὰ ἡ τροφὸς τῆς Διανώρας ἐπληροφορήθη περὶ τοῦ ἕρωτος τῶν δύο νέων· εἰδοποίησε περὶ τούτου τὸν πατέρα, καὶ ἡ Διανώρα ἔλαβε διαταγὴν νὰ μὴ ἐξέλθῃ πλέον τῆς οἰκίας. Τότε πλέον τὰς ἐλπίδας, τὰ χρυσᾶ ὄνειρα διεδέχθησαν οἱ ἀληθεῖς τοῦ ἕρωτος σπασμοί. Ἐπὶ τινα χρόνον ὁ Ἰππόλυτος ἥγανε τὴν συμφοράν του· ἐπίστευσεν, ὅτι στιγμαία ἀποχώρησις, ὅτι αἰφνιδία ἀδιαθεσία τὸν ἀπεμάκρυνε τῆς Διανώρας. Ἐξηκολούθησε νὰ δικθείνῃ ὑπὸ τὰ παράθυρά της, νὰ μεταβείνῃ ἐκεῖ, ἐνθα ἥλπιζε νὰ τὴν ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ τὰ πάντα ἤσαν ἀνωφελῆ, δὲν ἥδυνήθη νὰ τὴν ἴδῃ . . .

Ἔμέραι καὶ νύκτες παρῆλθον· διῆλθε τὰς ἡμέρας διατρέχον τὰς ἐκκλησίας, τὰς δὲ νύκτας περιμένων, κεκρυμμένος ὅπισθεν τοίχου, ὅπως ἀνοιχθῶσι τὰ παράθυρα τοῦ ἀνεξιλεώτου ἐκείνου μεγάλου, τῶν Βάρδων. Τέλος νύκτα τινὰ, χείρ τις διῆλθε διὰ τῶν σανιδίων τῶν κιγκλίδων καὶ ἐπιστολὴν ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰππολύτου· ἔτρεξε πρὸ λαμπάδος ἡναμμένης ἐνώπιον εἰκόνος τινὸς τῆς Παρθένου καὶ μὴ ἀμφιβάλλων, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη προήχθη ἐκ τῆς Διανώρας τὴν ἡσπάσθη καὶ τὴν ἐπανασπάσθη ἀπειράκις· ἡ καρδία του ἔπαλλε τόσον σφοδρῶς, οἱ ὀφθαλμοί του τοσοῦτον εἶχον ἀμυγωθῆ ἐκ τῆς συγκινήσεως, ὥστε κατὰ πρώτον ἐδυσκολεύθη ν' ἀναγνώσῃ τὰ γεγραμμένα. Τέλος ἀνέγνωσε τὰ ἐπόμενα:

« Ο Πατήρ μου γνωρίζει ὅτι ἀγαπώμεθα· μοὶ ἀπηγόρευσε νὰ ἐπανίδωμεν ἀλλήλους. Χαῖρε διὰ παντός. »

Ο Ἰππόλυτος ἥθιάνετο, ὅτι ἐλεποψύχει· ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μέγαρον τῶν Βάρδων καὶ διέμεινε μέχρι τῆς ἡμέρας ὑπὸ τὰ παράθυρα τῆς Διανώρας, ἐλπίζων ὅτι ἡ κιγκλίς ἥθελεν ἀνοιχθῆ καὶ πάλιν ἀλλ᾽ αὐτῇ ἔμεινε κλειστή. Ἐπῆλθεν ἡ η-

μέρα· ὁ Ἰππόλυτος ἥναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ οἴκαδε.

Πέντε ἡ ἥξεν ἄλλαι νύκτες παρῆλθον ἐν τῇ αὐτῇ προσδοκίᾳ, ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὅμως ἀκολούθου μενοὶ ἀπάτης. Ο Ἰππόλυτος καθίστατο κατηφέστερος καθ' ἐκάστην· μόλις ἀπεκρίνετο εἰς τὰς περὶ τῆς κατηφείας του ἐρωτήσεις, καὶ ἀπέφευγε μάλιστα τὴν μητέρα του. Ἐπὶ τέλους δὲν ἥδυνθη νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν μακρὰν ταύτην ἀλγηδόνα· τῶν δυνάμεών του ἐλαττωθεισῶν ἥσθιέντεν.

Οι καλλίτεροι τῆς Φλωρεντίας ιατροὶ ἐκλήθησαν· οὐδεὶς ἥδυνήθη ν' ἀνακαλύψῃ τὴν αἰτίαν τῆς νόσου τοῦ Ἰππολύτου. Εἰς ὅλας τῶν τὰς ἐρωτήσεις ἀπήντα κατηφῶς μειδιῶν καὶ κινῶν τὴν κεφαλήν. Οι ιατροὶ ἐγγιωμοδότησαν ἐν τούτοις, ὅτι κατέτρυχεν αὐτὸν σφοδρὸς πυρετός, ἔνεκα τοῦ δοπίον ἥθελεν ἀπολεσθῆ μετά τινας ἡμέρας, ἐὰν δὲν ἥθελον δυνηθῆ νὰ σταματήσουσι τὴν πρόοδον αὐτοῦ.

Η μάτηρ τοῦ Ἰππολύτου δὲν ἀπεχωρίζετο τούτου· τὸ βλέμμα ἔχουσα πάγτοτε ἐπ' αὐτοῦ προσηλωμένον, τὸ στόμα ἡμιανοικτὸν εἰς αἰωνίαν τινὰ ἀπορίκν, ἕκετευς τὸν μὲν νὰ τῇ ἐκμυστηρευθῇ τὴν ἀρχὴν τοῦ πάθους του· ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς λεπτότητος ἐκείνης τοῦ ἐνστίκτου, ην αἱ γυναικεὶς κέκτηνται, καλός ἔνεσι ὅτι ἡ ἀσθένεια ἐκείνη δὲν ἥτο φυσική, καὶ ὅτι ὑπελάθησε μεγάλη τις ἡθικὴ θλίψις. Ο Ἰππόλυτος ἐσίγα· ἀλλὰ ταχύτατα τοῦ πυρετοῦ μεταβληθέντος εἰς παραλήρησιν, ἡ παραλήρησις ἐλάλησεν. Η μάτηρ του κατέμαθε τὰ πάντα· ἔμαθεν, ὅτι ὁ οὐρός της ἥρατο τῆς Διανώρας μὲν ἕρωτα τοιούτον, ὅστις ἔπιφέρει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν θάνατον, ὅστιν δὲν καθιστᾶ τοῦτον ὅλοιον. Όλως τεθερμοθημένη, ἀπεχώρησε τῆς κλίνης τοῦ ἀσθενοῦντος. Η δύστηνος γυνὴ ἐγίνωσκεν, ὅτι οὐδὲν ἥδυνατο νὰ ἐλπίσῃ ἐκ τοῦ πατρὸς τῆς Διανώρας· ἐγίνωσκε τὸ τρομερὸν μῆσος τὸ διαχωρίζον τὰς δύο οἰκογενείας· ἐγίνωσκε τὸ ἀδιέλλακτον πεῖσμα τῶν πολιτικῶν κομμάτων. Οὐδὲν ἐσκέφθη καν νὰ λαλήσῃ περὶ τούτου εἰς τὸν σύζυγόν της· μετέβη ταχέως παρὰ φίλη τινὶ κοινῇ τῶν δύο οἰκογενειῶν, ητις κόμησσα Βάρδη καλουμένη, κατώκει ἐν ἐπαύλει, ημίσιου μίλιον τῆς Φλωρεντίας ἀπεχούσῃ, ἐπικαλουμένη δὲ « ἐπικλητικέλλη. »

Η κόμησσα ἐνόσησε τὰ πάντα· αἱ γυναικεὶς, αἱ σχεδὸν τόσον ἀδιάλλακτος σον ἀφορῷ τὰ ἴδια μίση, ἔχουσι πάντοτε ἀνοικτὴν τὴν καρδίαν, δηπως θρηνήσωσι τὸν ἕρωτα, ὅστιν παρατηρῶσι τὰς

βασάνους τούτου ἐν ἄλλῳ. Τίπεσχέθη λοιπὸν εἰς τὴν δυστυχῆ περίλυπον μητέρα, ὅτι ὁ Ἰππόλυτος καὶ ἡ Διανώρα ἥθελον ἐπανίδει ἀλλήλους.

Η μάτηρ τοῦ Ἰππολύτου ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μέγαρον τῶν Βουονδελμοντῶν. Οὐ νίος της ἔκειτο ἐπὶ τῇ κλίνῃ τῆς Θλίψεως, τοὺς ὄφθαλμοὺς ἔχων κεκλεισμένους ώς ἐκ τῆς ἀθυμίας, τὸ δὲ στόμα ἡνεῳγμένον εἰς τὴν παραλήρησιν. Ὁ Ιατρὸς, κεκλιμένος ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, ἐκένει τὴν κεφαλὴν ὡς τις ἄπελπις. Η μάτηρ ἐμειδίασεν ἔπειτα δὲ, τοῦ Ιατροῦ κατελθόντος, κατέλαβε τὴν θέσιν της, ἔκλινεν ἔκυτὴν ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ νίου της, τοῦ δοποίου τὸ πρόσωπον περιεχέστο μπὸ παγετώδους ἰδρῶτος.

— Ἰππόλυτε, εἶπε μὲ τὸ ἡμισυ τῆς φωνῆς, θὰ ἐπανίδῃς τὴν Διανώραν.

Ο νέος ἥνοιξε τοὺς τεταμένους καὶ πυρέσσουτας ὄφθαλμούς· ἔθεωρης τὴν μητέρα του μὲ unctionανήσυχον καταδεδικασμένου, εἰς ὃν ἀναγγέλλεται ἦχός καθ' ἓν στιγμὴν εἶναι ἔτοιμος νὰ πηδήσῃ ἐπὶ τῆς ἀγχόνης· ἔπειτα δὲ, βίπτων τοὺς βραχίονας περὶ τὸν λαιμὸν τῆς δυστήνου γυναικός.

— Μῆτερ, μητέρ μου, ἐξεφώνησε, πρόσεχε εἰς δότι μοὶ λέγεις.

— Σοὶ λέγω τὴν ἀλήθειαν, μίέ μου. Ἐρᾶσαι τῆς Διανώρας, εἶναι ἀληθές;

— Ω ἀν τὴν ἀγκπῶ, μῆτερ, ἀν τὴν ἀγκπῶ;

— Πιστεύεις, ὅτι ἔχωρίσθης ἀπ' αὐτῆς διὰ παντός;

— Οἴμου! ναῖ, εἶμαι κεχωρισμένος.

— Καὶ διὰ τοῦτο θέλεις ν' ἀποθάνῃς;

Ο Ἰππόλυτος κατέστειλε κόμβον, σφίγγων τὴν μητέρα του εἰς τὸν κόλπον του.

— Καὶ δομως δὲν θὰ ἀποθάνῃς εἶπεν ἡ μάτηρ, θὰ ἐπανίδῃς τὴν Διανώραν, καὶ ἐὰν τὴν ἀγκπᾶς, δύνασθε ἔτι νὰ ἥσθε εὐδαιμονες.

Ο Ἰππόλυτος δὲν ἔλαβε τὴν δύναμιν ν' ἀπαντήσῃ· ἐξερδάγη εἰς δάκρυα. Ή ἐπὶ τοσοῦτον μπὸ τῆς Θλίψεως καταπιεζομένη καρδία του ἐφάίνετο θραυσμένη εἰς τὴν ἐπαφὴν τῆς χρῆς· ἔπειτα διέτρεξε τὸ πᾶν νὰ λεχθῇ, τὸ πᾶν νὰ ἐπαναληφθῇ, τὸ πᾶν νὰ ἐπαναλεχθῇ τρίτον, χωρὶς ν' ἀπαυδάνηση ποτὲ τὰς ἡδείας ἐκείνας λέξεις ἀκούων, πίνων τὴν ἐλπίδα, ἢν ἡ μάτηρ τῷ προέχειν, ώς τὸ μαρανθὲν ἀνθος πίνει τὴν ἐσπερινὴν αὔξεν, ώς ἡ ἔηρά γῆ πίνει τὴν πρωινὴν δρόσον.

Τέλος ἐπαυσε τοὺς στεναγμούς, προσέβλεψε τὴν μητέρα του καὶ ὡς εἰ μὴ ἡδύνατο νὰ πιστεύῃ τοτεκύτην εὐδαιμονίαν, πορεψε τηνέαν τὸν οὐρανὸν.

— Καὶ πότε θὰ τὴν ἐπανίδω; εἶπεν.

— Οταν αἰσθανθῇ; ἔχετὸν τόσῳ δυναμωμένον, ὥστε νὰ πορευθῆς μέχρι τῆς ἐπαύλεως Μοντικέλλη, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ.

— Ω! μῆτερ, ἐξεφώνησεν ὁ Ἰππόλυτος αἴφνης.

Καὶ προσεπάθησε νὰ ἀνεγερθῇ· ἀλλ' ἦν ἡ προσπάθεια του παραπολὺ μεγάλη· καὶ ἐπενέπεσε λιπόθυμος ἐπὶ τῆς κλίνης. Ή δυστυχῆς μήτηρ ἐγονυπέτησε καὶ παρεκάλεσε τοσοῦτον, μέχρις οὖν ἐκεῖνος ἔλασθεν ὑπομονὴν καὶ ἐφάνη καθησυχάζων.

Τὴν ἐπομένην ὁ Ιατρὸς, διστις ἤρχετο μὲ φόρον τοῦ νὰ ἴδῃ τὸν Ἰππόλυτον ἐκπνέοντα, τὸν εὗρεν ἄνευ πυρετοῦ. Ο ἄξιος ἀνὴρ οὐδὲν ἐκ τούτων ἐνός εἶπεν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶχεν ἐπιτελέσσει θαῦμα καὶ διὰ τοῦ ἀνάγκη εὐγνωμοσύνης πρὸς μόνον τὸν Θεόν. Ή μήτηρ τοῦ Ἰππολύτου εὐχαρίστησε τὸν Θεόν, ὡς θρῆσκος γυνὴ, τὰ πάντα εἰς τὸν Κύριον ἀνάγουσα· ἀλλ' εἴξευρε καλῶς πάθεν τὸ θαῦμα προήρχετο καὶ πῶς ἐτελέσθη.

Αἱ δυνάμεις τοῦ Ἰππολύτου βραδέως ἐπέστρεψαν διὰ τὴν ἀνυπομονησίαν του· οὐχὶ ἤττον τὴν ἐπαύριον ἡγέρθη, καὶ τρεῖς μετὰ ταῦτα ἡμέρας ἦν ἀρκούντως ἐνδεδυναμωμένος, ὅπως ἐξέλθη.

Ταύτοχρόνως ἀνηγγέλθη κατὰ τὴν πόλιν μεγάλη τελετὴ ἐν τῇ ἐπαύλει Μοντικέλλη· ὅλοι οἱ Βάρδοι, οἱ εἰς τὴν ἴδιαν οἰκογένειαν τῆς οἰκοδεσποίνης ἀνήκοντες προσεκλήθησαν εἰς ταύτην· ἀλλὰ φυσικῶς, ἐκ φόρου ταραχῆς τινος, οὐδεμία οἰκογένεια Γουέλφων ὕφειλε νὰ παρευρίσκηται καὶ ἴδιως οὐδεὶς τῶν Βουονδελμοντῶν, ώς ἀρχηγῶν τῆς φατρίας τῶν Γουέλφων.

Η Διανώρα ἐκ τῶν Βάρδων ἡρούμηθη τὸ πρώτον νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν συνέλευσιν ταύτην, ώς καὶ αὐτὴ ἀσθενής καὶ ἀδύνατος. Ἀλλ' ἡ ἐξαδέλφη της, ἡ κόμπησσα ἀντέστη καὶ τῇ διεσχέθη κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην ἔκτακτον τι ὅπερ ἥθελε τὴν πληρώσει χαρᾶς, καὶ ἡ Διανώρα, οὐχὶ χωρὶς νὰ κινήσῃ τὴν κεφαλὴν εἰς σημεῖον ἀμφιθεατρίας, παρεδέχθη. Η Διανώρα ἐκοσμήθη καὶ ἐξωραΐσθη, ἐπειδὴ ἀν ἡ καρδία τῆς γυναικὸς δύναται νὰ ἤναι πλήρης, τὸ μέτωπόν της πρέπει νὰ ἥναι αἰώνιας ὡραῖον. Μετέβη λοιπὸν εἰς τὴν ἐπαύλην Μοντικέλλη, ὅπου λαμπρὸν ἐτελεῖτο ἡ ἑορτή. ὅλοι οἱ ἐπιφανεῖς τῶν Γιβελλίνων οἵκοι ἥσχαν συνηγμένοι εἰς ταύτην. Η Διανώρα ἥτησεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον διὰ τῶν βλεμμάτων τὸ προαγγελθὲν ἔκτακτον. Ἐπὶ τέλους, μὴ ἀπαντῶσα τούτο, ἥρωτησε τὴν ἐξαδέλφην της ποῖον ἦν τὸ ἔκτακτον ὅπερ ἐμελλε νὰ τῇ προξενήσῃ τοσαύτην χαράν.

Η κόμησσα τῇ ἐποίησε σημεῖον νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ, τὴν ὠδήγησε διὰ μακροῦ διαδρόμου, καὶ τὴν διέταξε νὰ εἰσέλθῃ εἰς δωμάτιον γειτνιάζον πρὸς τὸ ἑκκλησίδιον. Ἐπειτα, ἀφοῦ τῇ εἶπε νὰ περιμένῃ μίαν στιγμὴν, ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ ἀπεχώρησε. Τὸ δωμάτιον εἶχε δύο θύρας· μίαν βλέπουσαν εἰς μικρὸν τι δωμάτιον, καὶ τὴν ἄλλην βλέπουσαν εἰς τὴν ἑκκλησίαν. Μίαν στιγμὴν μετέπειτα ἡ Διανώρα ἤκουσε μικρὸν θύρυσον ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ μέρος δύποθεν οὗτος προήρχετο· ἦγεωχθη τὸ μικρὸν δωμάτιον καὶ ἐφάνη δίπολυτος.

Τὸ πρῶτον αἰσθημα τῆς Διανώρας ὑπῆρξεν δὲ τρόμος· ἔξεστος κραυγὴν καὶ ἡθέλησε νὰ φύγῃ ἀλλ’ ἡ θύρα ἦν κλειδωμένη. Στρεφομένη τότε εἶδε γονυπετὴ τὸν Ἱππόλυτον τόσον ὡχρὸν καὶ τόσον ἴκετικὸν, ὥστε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ τῷ ἔτεινε τὴν χειρα. Οἱ Ἱππόλυτος ἔχυθη ἐπὶ τῆς πεφιλμένης ἐκείνης χειρὸς, τὴν ἐσφιγγένει ἐπὶ τῆς καρδίας, τὴν ἡσπάσθη καὶ τὴν ἔξαναστασθη χιλιάκις. Ἐπειτα οἱ δύο νέοι ἐψιθύρισαν κενούς τινας ἐρωτικοὺς λόγους, οἵτινες οὐδὲ ἔννοιαν σχεδὸν ἔχουσιν, ἀλλ’ οἴτινες τοσαῦτα λέγουσιν· ἐπὶ τέλους ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους. Ἐν τούτοις ἦγεωχθη τῆς ἑκκλησίας ἡ θύρα· ἦν δὲ ἵερες ταύτης κατὰ τύχην εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο, ἵνα θέσῃ τὰς κλεῖδας τοῦ παρεκκλησίου. Οἱ δύο νέοι, οἵτινες δὲν περιέμενον τὴν ἐμφάνισιν ταύτην, διέκριναν ἐν τῷ ἵερει ἀπόστολον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐπεσαν γονυπετεῖς.

Τὸ παρεκκλήσιον ἦν ἐγγύς· δὲ ἵερες αὐτοῦ τοὺς εἶχε καταλάβει ἐν ἐρωτικῇ ἐναγκαλίσει· δὲ ἵερες τοῦ θεοῦ ἐγνώριζε τὸ τὰς δύο οἰκογενείας διαχωρίζον μῆσος· ἐνόμισεν δὲ τὸ θεὸς ἡθέλησε ν’ ἀνοίξῃ θύραν συνδιαλαγῆς εἰς τοὺς γονεῖς διὰ τῆς χειρὸς τῶν μίαν· διὸ ὅτε τὸν προσεκάλεσκεν νὰ τοὺς ἐνώσῃ, δὲν ἡδυνήθη νὰ ἀρνηθῇ. Ἀλλ’ ὅμως οἱ νέοι ὑπεσχέθησαν νὰ μὴ ἐκμυστηρευθῶσι τὸ δόνομα τους εἰμὴν ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ τὸ μῆσος μεταξὺ τῶν Βουνοδελμοντῶν καὶ τῶν Βάρδων ἦν τόσῳ σφοδρὸν εἰσέτι, ὥστε δὲ ἵερες ἡδύνατο νὰ ἀποτίσῃ διὰ διλοφονίας τὴν συγκατάθεσίν του. Όθεν ὅλοι ὠφειλον νὰ ἀγνοῶσι τοὺς γάμους τούτους, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ μήτηρ τοῦ Ἱππολύτου, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ ἑξαδέλφη τῆς Διανώρας. Οἱ δύο ἵερες νυμφεύσας τοὺς δύο νέους, ἀπῆλθε.

Τότε οἱ δύο νεόνυμφοι ἀπεφάσισαν νὰ βλέπωσιν ἀλλήλους· καθ’ ἕκαστην ἐσπέραν. Η οἰκία, ἐν

ἡ ἡ Διανώρα κατώκει, ἔκειτο ἐν μιᾷ τῶν μᾶλλον ἀπεχουσῶν καὶ ἐρημικωτέρων διδῶν τῆς Φλωρεντίας· τὸ παράθυρον τοῦ δωματίου της ἔβλεπεν ἀμέσως εἰς τὴν δύον· αὐτὴ ἔμελλε ν’ ἀφῆση ἡ ἀνηρτημένον νῆμα μετάξης, εἰς τὸ δόποιον ἥθελε προσδέσει ὁ Ἱππόλυτος κλίμακα σχοινίνην· ἡ Διανώρα ἔμελλε νὰ προσαρτήσῃ τὴν κλίμακα εἰς τὸ παράθυρον, καὶ διὰ τούτου τοῦ μέσου ὁ νυμφίος ἥθελε φύσαι παρὰ τῇ νύμφῃ του.

Ἐλγον τὸ πᾶν ἀποφασίσει ὅτε ἐπέστρεψεν ἡ Κόμησσα· ὁ Ἱππόλυτος ἀκούσας βήματα πλησίζοντα εἰσῆλθεν εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον, ὥστε ἡ κόμησσα εὑρε μόρην τὴν Διανώραν· ἀλλὰ δὲν ἦτο χρεία νὰ ἐρωτήσῃ ταῦτην ἐὰν εἶχεν ἐπανίδει τὸν Ἱππόλυτον, διότι ἡ Διανώρα ἐρυθρίσασα ἐρήιφθη εἰς τὴν ἀγκάλην της, ψιθυρίζουσα εἰς τὸ οὖς της· « Εὔχαριστῷ, εὐχαριστῷ. » — Ἐπειτα ἐπανῆλθεν εἰς τὸν χορὸν, τρέμουσα ἐκ φόβου καὶ μεθυσμένη ἐκ χαρᾶς.

Ἡ νῦν τῆς ἐπαύριον ἦν ἡ νῦν τῶν γάμων· δὲ Ἱππόλυτος εὗρισκεν εὐδαιμονίαν πλήρη ἐν τῷ μυστηρώδει ἐκείνῳ ὑμεναίῳ. Ὁντως ἡγαπάτο, ἐπειδὴ ἡ Διανώρα ἐξετίθετο ὑπὲρ αὐτοῦ εἰς ὅλας τὰς συνεπείας τῆς πράξεως ἐκείνης· ἡ κορασίς εἶχε τὸ πᾶν εἰς τὸν Ἱππόλυτον θυσιάσει, καὶ δὲ Ἱππόλυτος ἦν ἔτοιμος νὰ θυσιάσῃ ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ζωήν.

Ο νεανίας Βουνοδελμόντης περιέμεινεν ἀνυπομόνως τὴν νύκτα ἐκείνην, καθ’ ἓν, πάντων ἀγνοούντων τὴν εὐδαιμονίαν του, οὗτος ἥθελε χαρῆτην διδιάστητην τῶν ἀγγέλων. Τὴν πρώτην ἡγόρασε κλίμακα ἐκ σχοινίου· καθ’ ὅλην τὴν ἡμέραν προσέβλεψε καὶ ἡσπάσθη τὴν κλίμακα ἐκείνην, ἥτις, τὴν ἐσπέραν, ἔμελλε νὰ τὸν δόηγκησῃ εἰς τὸν παράδεισον. Ἐπειτα δὲ, τῆς ἐσπέρας ἐπελθούσης, περιέμεινε μετ’ ἄκρας ἀνηπομονησίας νὰ σημάνῃ ἡ 11 ἡ ὄρισθεῖσα ὥρα· κατὰ τὴν 11 ὥραν καὶ διλύγα λεπτὰ ἡ Διανώρα ὥφειλε ν’ ἀνοίξῃ τὸ παράθυρον.

Ο Ἱππόλυτος διῆλθε τὴν παλαιὰν γέφυραν (ponte vecchio) καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν δύον τῶν Βάρδων. Ἡ δόδος ἦν σκοτεινὴ καὶ ἐρημος· ζῶσα ψυχὴ δὲν ἐτάρασσε τὴν μοναξίαν, καὶ μόνον τὸ πτερυγοκόπημα τῶν βημάτων τοῦ Ἱππολύτου, ὅπερ παρῆγεν ἡ γῆ, διέκοπτε τὴν σιγὴν τῆς νυκτός. Ο νέηλυς ἔφθασεν ὑπὸ τὰ παράθυρα· καίτοι δ’ ἥλθε πρὸ τῆς ὥρας, ἡ Διανώρα τὸν περιέμενε πρὸ ἵκανου χρόνου· τὸ μετάξιον νῆμα ταχέως κατῆλθε, δεικνύον τὴν ταραχὴν τῆς κρατούσσης αὐτό. Ο Ἱππόλυτος προσέδεσεν εἰς τοῦτο τὴν κλί-

μακά, ήτις προσηλώθη ύπό της Διανώρας εἰς τὸ παράθυρον. Ἀλλὰ μόλις δὲ ἐπόλυτος ἔθεσε τὸν πόδα ἐπὶ τῆς πρώτης βαθμίδος, ἐνεφανίσθη περίπολος τῆς αὐλῆς καὶ δὲ ἀρχιπερίπολος βλέπων ἀνδρὸς ἀναβαίνοντα διὰ κλίμακος εἰς παράθυρον, ἐφώνησε.

— Τίς εἰ;

Οἱ ἐπόλυτοι ἐπήδησε κατὰ γῆς, ἀπέσπασε ταχέως τὴν σγουρίνην κλίμακα ἀπὸ τοῦ ἥλου εἰς ὃν τὴν εἶχε προσέδεσμενήν καὶ ἔρυγε πρὸς τὸν παλαιὰν Γέφυραν. Λιχνίδιοι, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ, συνηντήσῃ πρὸς ἄλλην περίπολον, ἀναγκάσσοντας αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ ὅπερ ἐκρύθη τότε ὑπό τινα ἀψίδα τοῦ μεγάρου Βάρδη ἀλλὰ μεταξὺ τῶν δύο περιπόλων ὅν, αἴτινες προσεγώρουν ταῦταζόνως πρὸς τὸν τόπον, ἔνθα ἐχάθη, ἀνεκλύψθη καὶ ἐσταματήθη.

Η Φλωρεντία δὲν ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἡ Φλωρεντία τοῦ ΙΣΤ'. αἰῶνος, βεβουθισμένη ἐπὶ 100 ἑτοῖς ὑπὸ τῶν Μεδίκων εἰς τὸν διαφοράν καὶ τὴν τυραννίαν ἦν ἡ ἀρχαία Φλωρεντία, ἀγνή καὶ αὐστηρὰς ὡς ἡ Ἐρυμη ἐπὶ τῶν Λουκρητίων καὶ Κορνηλιῶν. Οἱ ἐπόλυτοι, ἀντὶ νὰ ἐλευθερωθῇ, ὡς ἡθελε γίνει ἐπὶ τοῦ Λαυρεντίου τῶν Μεδίκων ἡ τοῦ δουκὸς Ἀλεξάνδρου, προσήχθη πρὸ τῆς ἐξουσίας. Ἐκεῖ δὲ διετάχθη νὰ εἴπῃ, τί ἔπραττε ἀνὰ τὴν πόλιν κατὰ τοιαύτην ὥραν τῆς νυκτὸς, καὶ πρὸς τί εἶχε μεθ' ἔκυτοῦ τὴν σχοινίνην κλίμακα, δι' ἣς τὸν εἶδον ἀναβαίνοντα πρὸς τὸ παράθυρον τοῦ μεγάρου Βάρδη. Οἱ ἐπόλυτοι ἀπεκρίθη ὅτι ἐν τῷ μεγάρῳ Βάρδη ὑπῆρχε τεμάχιον τοῦ ἀληθοῦς σταυροῦ, τοῦ δοθέντος πρὸς τοὺς προγόνους τῆς οἰκογενείας Καρόλου τοῦ Μεγάλου. Ἀποδίδων δὲ εἰς τὸ περίαμφο ἐκείνο τὴν ὑπεροχὴν τῶν Βάρδων ἐπὶ τῶν Βουονδελμοντῶν κατὰ τοσαύτας συμπλοκάς, ἡθελησεν, ὡς ἔλεγε, νὰ γείνη κάτοχος τοῦ παλλαδίου ἐκείνου.

— Ήθελες λοιπὸν νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸ μέγαρον ὅπως διαπράξῃς κλοπήν; Ἡρώτησεν ἡ ἐξουσία.

— Ναι, ἀπεκρίθη ὁ ἐπόλυτος, κλίνων τὴν κεφαλὴν εἰς ἔνδειξιν διπλῆς δύοιογίας.

— Αλλ' εἶναι ἀδύνατον, ἐφώνησεν ἡ ἐξουσία.

— Οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα.

— Ἀλλὰ γνωρίζεις εἰς τί ἐκτίθεσαι διὰ τοιαύτης διλόσεως;

— Ναι, ἀπεκρίθη ὁ ἐπόλυτος, κατηφῶς μετίθεν ναὶ, τὸ εἰζεύρω ἐν Φλωρεντίᾳ ἡ κλοπὴ της μερεῖται διὰ θανάτου.

— Καὶ ἐπιμένεις;

— Ἐπιμένω.

— Απαγάγετε ἐντεῦθεν τὸν κατηγορούμενον, εἰπεν ἡ ἐξουσία. Καὶ οἱ φύλακες οἱ συλλαβόντες τὸν ἐπόλυτον, τὸν ὀδήγησαν εἰς τὴν εἰρητήν.

Η πρᾶξις τοῦ ἐπόλυτον λεπτομερῶς διεδόθη, πρὸς μέγαν θαυμασμὸν πάντων τῶν πολιτῶν· οὐδεὶς ἡδύνατο νὰ πιστεύῃ, ὅτι ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην ἡμέραν ὁ ἀγαθὸς καὶ γενναῖος ἐκεῖνος νεκαίς, τοῦ διποίου πάντες ἐγίνωσκον τὸν ἀκέραιον χαρακτῆρα, παρεφέρθη ἐκουσίως εἰς ἀτιμον πρᾶξιν· ἀλλ' ἐχρειάσθη καὶ οἱ ἀπιστότεροι νὰ πιστεύσωσιν, ὅταν, τῇ δίκῃς ἀρχομένης, ὁ ἐπόλυτος Βουονδελμόντης ἐπανέλαβεν ἐνώπιον πάντων δι τι εἶχεν ἥδη εἶπεν εἰς τὴν ἐξουσίαν, ὅτι δηλαδὴ ἡθέλησε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ μέγαρον Βάρδη, ὅπως αὐτόθεν ὑπεξαρέσῃ τὸ πολύτιμον ἐκείνο τεμάχιον τοῦ ἀληθοῦς σταυροῦ. Οὐγὶ πολλῷ πρότερον παρόμοιον τι εἶχε συμβῆ ἐν Πόμη· γυνὴ τὶς παροτρυνομένη ἐξ ὑπερβολικοῦ αἰτήθματος εὐλαβεῖας, εἶχεν ἐκκλέψει τὸ θαυματουργὸν Νήπιον ἐκ τοῦ ναοῦ Ara Coeli (οὐράνιος βωμός). Ο πόθος τοῦ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν νίκην εἰς τὴν οἰκογένειάν του ἡδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς εὔσχημος πρόφασις εἰς τὴν ἀπόπειραν τοῦ ἐπόλυτον, μάλιστα κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τοῦ μεγάλου μίσους καὶ τῆς βαθείας πίστεως. Διὸ ἡρχισαν ἐν Φλωρεντίᾳ νὰ πιστεύωσιν, ὅτι δὲ ἐπόλυτος Βουονδελμόντης εἶχεν ἐπιχειρήσει νὰ διαπράξῃ τὴν κλοπὴν ἐκείνην· ἐπειδὴ δὲ ἐξ ἄλλου ἀντὶ ν' ἀρνήται ὁύτος ἐπειδὴ δλοι αἱ ἐρωτήσεις τοῦ δικαστοῦ τὴν αὐτὴν παρ' ἐκείνου ἐλάμβανον ἀπάντησιν, ἐδέησε νὰ τὸν θεωρήσωσιν ἔνοχον. Οἱ ἐπόλυτοι Βουονδελμόντης κατεδικάσθησαν τὸν θάνατον.

Καίτοι δὲ πάντες ἐγνώριζον τὸ κείμενον τοῦ νόμου, τὸ συναίσθημα ὑπῆρχε βαθύ. Ἄλπιζον ὅτι οἱ δικασταὶ ἡθελον ἀθωώσει τὸν κατηγορούμενον· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ δικασταὶ ἐδίστασαν ἐπ' ὀλίγον· ἀλλὰ μετὰ τὰς διαδηλώσεις τῶν μαρτύρων, δὲν ἡδύναντο νὰ μὴ τὸν καταδικάσωσιν. Οὗτως, ἐὰν ἡθώουν αὐτὸν, πῶς νὰ ἐφωριμόσωσιν ἐν τῷ μέλλοντι τὴν αὐτὴν ποιηὴν εἰς κλέπτην ἀρνούμενον τὴν κλοπὴν;

Ἐπίστευον ὅτι δὲ ἐπόλυτος ἡθελε φανερώσει τι εἰς τὸν ἵρεκ, τὸν ἐπιφορτισθέντα νὰ τὸν προετοιμάσῃ εἰς τὸν θάνατον· ἀλλ' οὐδὲν εἶπεν ἄλλο ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπράξει πολλὰ μάκρηματα καὶ ὅτι τὸν ἴκετευε νὰ δέηταις ὑπὲρ αὐτοῦ.

Η μήτηρ του ἐζήτησε νὰ τὸν ἰδῃ² ή πάλαινα γυνὴ ἀπελπις, ἐβέβαιως πάντοτε, ὅτι ὁ οὐρίς της δὲν ἔρθεπε πρὸς αἰλοπὴν καὶ διὰ ἀνθελε τὸν ἐπανίδει. Θὰ εἰσευρε νὰ ἔχαγάγη τὸ μυστικὸν ἐκ τῆς καρδίας του. Ἀλλ' ὁ Ἰππόλυτος ἐδυσπίστησε πρὸς τὴν θύελλαν του ἀδυναμίαν, καὶ διέταξε νὰ εἴ πωσι πρὸς τὴν μητέρα του ὅτι ἥθελε τὴν ἐπανίδει ἐν τῷ οὐρανῷ.

Ἐν μόνον ἥτησεν ὁ Ἰππόλυτος, ἀντὶ νὰ διοστῇ τὸν ἄτιμον τῶν ληστῶν θάνατον, ἀντὶ ν' ἀπαγχονισθῇ, ἐζήτησε νὰ τάμωσι τὴν κεφαλήν του. Ἡ κυβέρνησις (signoria) παρεχώρησεν εἰς τὸν καταδικασθέντα τὴν τελευταίαν ταύτην χάριν.

Τὴν πρὸ τῆς καταδίκης ἡμέραν ἡ ὀλεθρία εἰδόσις τῷ ἔχοντοπούθη κατὰ τὴν 11ην τῆς νυκτός. Εὐχρέστησε τὸν δικαστὴν, ὅστις μετέβη νὰ τῷ τὴν ἀναγγείλῃ καὶ βλέπων ὅπισθεν τοῦ δικαστοῦ ἄνδρα, ὅστις ἦν ὑψηλότερος αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν κεφαλὴν, ἥρωτησε, τίς ἦτο, καὶ μαθὼν ὅτι ἦν ὁ δήμιος ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ λαϊμοῦ του χρυσῆν ἄλυσιν καὶ τῷ ἐδώρησε ταύτην εὐχρέστων αὐτὸν, ὅτι ἐσώθη ἀπὸ τῆς ἀτιμίας διὰ τῆς τοῦ ξίφους του σφαγῆς. Ἐπειτα, εἰπὼν ὀλίγους λόγους, ἀπεκοιμήθη.

Τῇ ἐπαύριον ἐγερθεὶς ὁ Ἰππόλυτος ἐκάλεσε τὸν δεσμοφύλακα, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ μεταβῇ παρὰ τῇ ἔξουσίᾳ ὅπως αἰτήσῃ παρ' αὐτῆς μίαν χάριν, δηλ. ἡ ἐπικήδειος προπομπὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τοῦ οἴκου τῶν Βάρδων. Ἡ πρόφασις, ἦν ἐπρότευνεν, ἦν δ πόθος νὰ ἐπωφεληθῇ τῶν τελευταίων στιγμῶν τοῦ βίου του, ὅπως συγχωρήσῃ τοὺς ἐχθρούς του καὶ συγχωρηθῇ ὑπὲρ αὐτῶν. Ἡ ἀληθής αἰτία τῆς αἰτήσεως ταύτης ἦν ἡ ἐπιθυμία νὰ ἰδῃ τὴν Διανώραν τελευταῖον πρὶν ἢ ἀποθάνῃ. Οἱ λόγοι οὓς ἐπρότευνεν ὁ Ἰππόλυτος ἔδιδον εἰς τὴν αἰτήσιν του σοβήκρωτατον χαρακτῆρα, ὥστε νὰ μὴ ἀποκρουσθῇ. Ο Ἰππόλυτος ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ διέλθῃ πρὸ τοῦ μεγάφου τῶν Βάρδων.

Τῇ 7 ὥρᾳ τῆς πρωίας, ἡ προπομπὴ ἐκίνησε τὸ πλήθος συνωθεῖτο ἀνὰ τὰς ὁδοὺς, τὰς δόποις ἔμελλε νὰ διέλθῃ ὁ κατάδικος ἢ δὲ πλατεῖα ἐφ' ἣς ἦν ἐστημένον τὸ ἱερόνα μέγεμον θεατῶν ἀπὸ τῆς προλαβούστης ἐσπέρας ἐνῷ αἱ ἄλλαι συνοικίαι τῆς Φλωρεντίας ἐφρίνοντο ἔρημοι.

Ἡ συνοδία διέβη τὴν παλαιὰν γέφυραν, ἥτις μικροῦ δειν κατέπιπτεν ἐν τῷ Ἀρψῷ τόσω ἦν περοτισμένη λαοῦ ἐπειτα δ' εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν τῶν Βάρδων. Φρουροὶ τινες προηγούντο ταύτης, ὅπως κάμωσι δίοδον διὰ τοῦ ὅχλου ὅπισθεν τού-

των ἤρχετο ὁ δήμιος γυμνὸν ἐπὶ τοῦ ὄφου ἔχων τὸ ξίφος· ἐπειτα δ' Ἰππόλυτος, μέλανα ὅλος ἐνδύματα φέρων, τὴν κεφαλὴν δ' ἔχων γυμνὴν καὶ ἀνοικτὸν τὸν λαιμὸν, ὥδες δυνατὸς καὶ θαρραλέος, μὲ βῆμα βραχὸν καὶ σταθερὸν, στρεφόμενος ὅπισθεν ἐκ διαλειμμάτων ὅπως ὀμιλήσῃ τῷ πνευματικῷ. Ὁπισθεν τοῦ Ἰππολύτου ὥδευον οἱ μεταρροῦντες, φέροντες τὸ φέρετρον, ἐφ' οὗ, μετὰ τὴν τέλεσιν τῆς καταδίκης, ἔμελλε νὰ τεθῇ τὸ σῶμά του.

Όλη ἡ οἰκογένεια Βάρδη ἦν συνηγμένη ἐπὶ τοῖς ὁδοῖς τοῦ μεγάρου ὅπως λάβῃ τὴν συγχώρησιν τοῦ Βουνοδελμόντη καὶ ὅπως ἀπευθύνῃ τούτῳ λόγους εἰρήνης. Ἡ Διανώρα, μελάγχρος ἐνδεμένη, ὥστις χήρα, ἵστατο μεταξὺ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός της. Οταν ὁ κατάδικος ἐπλοιάσεν, ὅλοι οἱ Βάρδοι ἐγονυπέτησαν. Μόνη ἡ Διανώρα ἔμεινεν δρθία, ἀκίνητος καὶ ώχρα ὡς ἄγαλμα.

Ἐν τούτοις ὁ Βουνοδελμόντης φίλασσε πρὸ τοῦ μεγάρου Βάρθη ἐστάθη, καὶ διὰ φωνῆς ἡδείας καὶ πραείας εἶπε τὸ Πάτερ ἡμῶν ἀπὸ « τοῦ Πάτερ ἡμῶν ὃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς » μέχρι τοῦ « καὶ ἀφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. » Οἱ Βάρδοι ἀπεκρίθησαν 'Αμήν καὶ ἀνηγέρθησαν. Ὁ Βουνοδελμόντης ἐξ ἐναντίας ἐγονυπέτησεν. Ἄλλα τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἡ Διανώρα ἀπεσπάσθη ἀπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ ἐγονυπέτησε παρὰ τῷ Βουνοδελμόντη.

— Τί πράττεις, θύγατερ; μιᾶς φωνῆς ἐξεφωνησαν δ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ τῆς Διανώρας.

— Περιμένω τὴν συγχώρησιν ὑμῶν, εἶπεν ἡ νεανίς.

— Καὶ τί ὀφείλομεν νὰ σοὶ συγχωρήσωμεν; ηρώτησαν οἱ γονεῖς.

— Οτις ἔλαβα σύζυγον ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν ἐχθρῶν σας· ὁ Βουνοδελμόντης εἶναι σύζυγός μου.

Πάντες οἱ παρόντες ἐξέβαλον φωνὴν ἐκπλήξεως.

— Ναι, ἐξηκολούθησεν, ἡ Διανώρα ὑψοῦσα τὴν φωνὴν· ναι, ἀς τὸ μάθωσι πάντες οἱ ἐνταῦθα παρόντες. Ὁ Ἰππόλυτος οὐδὲν ἀλλο παράπτωμα διέπραξεν ἢ ἐκεῖνο εἰς ὃ εἴμαι συνένοχος. Οταν ἀνεκαλύφθη ἐτοιμαζόμενος νὰ πηδήσῃ εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ἦτο σύμφωνος μὲ ἐμέ. Ἠρχετο νὰ εῦρῃ τὴν σύζυγόν του, καὶ ἐγὼ περιέμενον τὸν σύζυγόν μου. Εἴμεθα ἔνοχοι; Διατάξατε νὰ συν-

ποθάνωμεν. Είμεθα αθώοι; Συγχωρήσατε ἀμφοτέρους.

Τὸ πᾶν εἰχεν ἐξηγηθῆ ὁ Ἰππόλυτος εἰχε προτιμήσει νὰ προσάψῃ εἰς ἔκυτὸν ἀτιμὸν ἀμάρτημα καὶ ν' ἀποθάνῃ ἀπαγγόμενος παρὰ νὰ δμολογήσῃ καὶ τὴν Διανώραν. Δεκαπισχίλαι φωναὶ ἐφώνησαν χάριτα. Τὸ πλήθος ἔσπευσε πρὸς τοὺς δύο νέους, διεσκόρπισε τοὺς στρατιώτας, ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τὸν δῆμιον, κατέθραυσε τὸ φέρετρον ἔπειτα ἀνυψοῦν ἐπὶ τῶν βροχιόνων τὸν Ἰππόλυτον καὶ τὴν Διανώραν, ἔφερε τούτους ἐν θριάμβῳ παρὰ τῇ ἐξουσίᾳ, ἔνθα εὑρίσκετο ἡ ταλαίπωρος μάτηρ, ἐπικληλουμένη τὴν χάριτα τοῦ θίου.

Δὲν είναι ἀνάγκη νὰ εἰπωμεν ὅτι ἡ καταδίκη ταχέως ἡκυρώθη. Ἡ κυρένησις, συνελθοῦσα ἀπέστειλε συγχρόνως δύο μέλη της εἰς τοὺς Βάρδους καὶ τοὺς Βουονδελμόντας, ὅπως ἴκετεύσῃ τούτους ἐπ' ὀνόματε τῆς δημοκρατίας νὰ εἰρηνεύσωσι καὶ συναινέσωσιν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν δύο νέων εἰς ἐνέχυρον ὄμονοίκες. Καίτοι θανάσιμοι, ἔχθροι, οἱ Βάρδοι καὶ οἱ Βουονδελμόντοι δὲν ἡδυνήθησαν ν' ἀρνηθῶσιν εἰς τὴν δημοκρατίαν, ἡτις μάλιστα ἐδέστη, ἐνῷ εἰχε δικαίωμα νὰ ἐπιτάξῃ. Οὕτω δὲ κατηνάσθησαν, ἐπὶ τινα χρόνον τούλαχιστον, τὰ μίση, τὰ διαχωρίζοντα τὰς δύο οἰκογενείας.

Πρὸς μηδὲν τοῦ γεγονότος τούτου, δὲ Ἰππόλυτος Βουονδελμόντης διέταξε νὰ οἰκοδομήσωσι τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν Santa Maria Sopr' Arno.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.)

ΣΠΥΡ. Π. ΔΑΜΠΡΟΣ.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ (1)

ΥΠΟ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ Σ. ΚΑΡΜΙΤΣΗ

ΑΧΡΙΔΗΝΟΥ

(φοιτητοῦ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς)

8. Ἡ Πέλλη ἡ Πέλλη, ἡ περιβόντος πατρὶς τοῦ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ πρωτεύουσα τοῦ Μακεδονικοῦ κράτους ἐξ Ἐδέσσης; ὑπὸ τοῦ Ἀρχελάου ὡς προείρηται μετενεγθεῖσα, ὑπὸ Φιλίππου δὲ καλλωπισθεῖσα καὶ αὔξηθεῖσα. Τίθεται ἐπὶ πεδιάδος μεταξὺ τῆς Ἐδέσσης δυτικῶς καὶ τῆς Θεσσαλονίκης Ἀνατολικῶς, 28 τῆς Πύδνης ἀπέχουσα μίλια κατὰ τὸν Λίθιον. Τῶν θετόντων δ'

αὐτὴν εἰς τὰ Γενιτζᾶ, περὶ δὲ κατωτέρω, ἡ γνώμη φαίνεται ἐσφαλμένη, ἀληθεστέρα δὲ ἡ τῶν φρονούντων ὅτι ἔκειτο εἰς τὰ νῦν λεγόμενα Παλάτεια, ἐν οἷς εἰς καὶ ὁ Μελέτιος, μὲν δὲ τὸν ὅτι ὁ Gousinéry ἀναφέρει ὅτι Βικέλας τις κάτοικος τῆς Βερροίας κατὰ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ περιήγησίν του ἐξήγαγεν αὐτὸν τῆς πλάνης αὐτῆς βεβαιώσας αὐτὸν ὅτι ἡ Πέλλα ἔκειτο κατὰ τὴν ἀνατολικὴν Πιερίαν ἔνθα σώζονται καὶ ἐξείπια μαρτυροῦντα τοῦτο. Ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης ὁδεύωντις πρὸς Πέλλαν διὰ πεδιάδος, τῆς διποίας φυσικὸν πέρας πρὸς Ἀνατολὰς είναι ἡ Θεσσαλονίκη, διότι ὁ ἔφ' οὗ ἡ πόλις ἀνατείνεται γήλυφος εἴναι τὸ μόνον σημεῖον, εἰς τὸ διποίον τὸ δρός ἀμέσως ἐπιψάνει τὸν κόλπον, ἀπεντάξῃ γαιώδη τινὰ ἀπὸ ἀποστάσεως εἰς ἀπόστασιν ἐξάρματα, φέροντα χαρακτηρά τινα μᾶλλον φυσικὸν ἢ τεχνητόν. Περὶ τούτων παράδοσίς τις ὑπάρχει, ἵνα παρὰ χωρίκην τινῶν ἡκούσαμεν, ὅτι ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ἐχρούμενον ὡς σκοπιαὶ τῆς ποωτευούσης, περὶ τῆς ἀληθείας ἢ μη τῆς διποίας ἀλλοι κρινάτωσαν, οἱ κατάλληλοι ίδιως πρὸς τοῦτο Γεωλόγοι είναι δὲ σήμερον δῆλως δύσημον χωρίον λεγόμενον καὶ Ἀλακλίζε. Αἱ γυναῖκες αὐτοῦ φημίζονται διὰ λίαν καθαράς ἀλλὰ ποῦ τέλος θετέκεν ἡ Πέλλα; Μετὰ καιρὸν θὰ συμφωνήσωσιν ἵσως οἱ ιστορικοὶ περὶ τῆς θέσεως αὐτῆς.

Ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς νέκς ἐκκλησίας τῆς νομιζούμενης ταύτης Πέλλας καὶ περὶ αὐτὴν ἀνεκάλυφθησαν λείψανά τινα ἀρχαῖα, παριστάνοντα μνημεῖον τι ἐπιγραφὴν ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Μεγαλέοντς φέρον, λέοντα ἐπιτεθειμένον κατὰ βούς καὶ ἀλλα εἰδη ἐπιγραμμάτων.

9. Τὰ Γεριτζᾶ [Γέριτζε] πόλις κειμένη εἰς τὸ κέντρον ἐκτεταμένης πεδιάδος, ἡτις διατερματίζεται εἰς τὴν τῆς Πέλλας ἐν ταύτῃ κατώκει δὲ Βρερέλης εἰς τῶν μεγιστάνων τοῦ Σουλτάν Μεγμέτ οὐδοῦ τοῦ Βεγραζίτου. Φαίνεται δὲ πολὺ πιθανὴ ἡ δοξασία τινῶν παραδεχομένων τὴν ἐνίδρυσιν αὐτῆς ἐπὶ τῶν Τούρκικῶν εἰσθολῶν, καθ' δοσον δὲν ὑπάρχουσι τεκμήρια δυνάμενα νὰ ἀναγάγωσι τὴν ὑπάρχειν τῆς εἰς ἀρχαιτέρους χρόνους. Περίφημος καὶ αὐτὴ διὰ τοὺς οἰνους τῆς καὶ διὰ τὰ καπνά της καὶ γνωστὴ διὰ τὴν ἐπετείως γενομένην ἀξιόλογον πανήγυρον. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς είναι τὸ πλειστον Ἑλληνες μεταξὺ τῶν Τούρκων καὶ Βουλγάρων.

10. Τὰ Βοδέα, ή πάλαι καὶ νῦν ἔτι Ἐδεσσα καλουμένη, κατὰ τοὺς παγαρχίους δὲ χρόνους καὶ

(1) Συνέχεια ἀπὸ ζυλλαχ. 91.